

Tomáš Richter, kandidát na děkana Právnické fakulty UK

Použitelné právní vzdělání na právech v Praze nezískáte

★ Rozhovor

Julie Daňková
julie.dankova@economia.cz

Advokát Tomáš Richter už se dál nechtěl dívat na to, jakým způsobem se na největší a nejstarší právnické fakultě vyučují práva. Svou současnou kancelář v Clifford Chance by proto rád vyměnil za děkanský post na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, která si 17. října zvolí svého nového šéfa. „V mezinárodních univerzitních žebříčcích najdete třeba matfyz nebo filozofickou fakultu, ale právnickou nikoliv. Je to o tom, jací lidé tam jakým způsobem učí a jak je škola řízena,“ říká uznávaný odborník na insolvenční právo.

Výhodou práva je podle něj to, že je velmi „levnou“ disciplínou, co se týče vybavení pro výuku. „Nepotřebujete drahé lasery, ale stačí vám tužka a předplatné dobré databáze. Takže nízká kvalita práv se nedá svalit na to, že nemáme hardware. To, co nám chybí, je software,“ říká zatím jediný oficiální kandidát na děkana.

Svůj volební program staví na nebyvalé reformních změnách. Chce například přijímat méně studentů, kvalitnější vědu a místo ústních zkoušek pouze písemky.

O polovinu méně studentů

Zatímco v posledních letech fakulta přijímala až osm stovek studentů, výhledově je podle Richtera měla index rozdat pouze polovině uchazečů. „Představa, že se právo může dobře učit v ročníku, který má velikost sedm set až osm set lidí, je iluzí. Nejlepší právnické školy mají v ročníku maximálně 150 lidí. Čímž nechci říct, že se fakulta může za jedno děkanské období zmenšit na pětadvacet procent, ale myslím, že musí směřovat dolů. Někam na polovinu studentů,“ míní Richter.

V souvislosti s přijímáním studentů mu vadí i praxe, která se na pražských právech v posledních letech zavedla. Škola si totiž přivydělává na uchazečích, kteří neuspějí u přijímaček. Ti se za 45 tisíc korun mohou zapsat do nulového ročníku, a pokud v něm složí několik zkoušek, mohou

Představa, že se právo může dobře učit v ročníku, který má velikost sedm set až osm set lidí, je iluzí.

automaticky nastoupit do druhého ročníku. „Přijde mi neuvěřitelné, že si fakulta pochvaluje, kolik tím vydělá peněz. Vnímám to jako dost zásadní problém. Je to, jako bychom říkali: Pokud si zaplatíte, nemusíte udělat přijímačky jako ti ostatní, a pokud uděláte zkoušky v prvním ročníku, pustíme vás dál do toho studia. To mi přijde akademicky neúnosné,“ říká advokát o způsobu, který se v různých podobách odehrává na většině žadáných fakult v Česku.

Kvalitnější věda

Volební program, který Richter vyvěsil na svém webu, i jeho kandidatura už rozvířily diskuse na sociálních sítích. Kritici mu vyčítají, že jeho změny připraví fakultu o peníze. Například snížení počtu studentů přirozeně znamená i menší finanční příspěvek od ministerstva školství.

Richter ale tvrdí, že má recept, jak peníze na fakultu naopak přivést: zkvalitněním vědeckých výsledků školy. „Například ve výroční zprávě matematicko-fyzikální fakulty lze dohledat, že průměrný měsíční plat profesora je tam devadesát pět tisíc korun. Matfyz je ale zároveň nejlepší fakultou Univerzity Karlovy z hlediska počtu publikací v prestižních vědeckých revue. V náročném vědeckém produkci na jednoho učitele je o tři řády lepší než právnická fakulta – a výsledkem toho jsou ty platy. Práva jsou ale ve vysoce hodnocených vědeckých výstupech daleko i za sociálněvědními fakultami,“ říká.

Právnická fakulta podle Richtera svou nekvalitní vědou brzdí i celou univerzitu a ohrožuje její pověst.

Pražská práva

NEJVĚTŠÍ PRAVNICKÁ FAKULTA

Na pražských právech letos studuje 4278 studentů, do prvního ročníku se dostane průměrně každý pátý uchazeč. Loni se do prvního ročníku zapsalo 721 studentů.

ŽEBŘÍČEK HN

V žebříčku vysokých škol, který pravidelně sestavují HN, pražskou fakultu již potřetí předběhla brněnská práva. Silnou stránkou pražských práv je zahraniční spolupráce, ve vědě naopak pokulhávají.

VOLBA DĚKANA

Děkanem pražské právnické fakulty je od roku 2006 Aleš Gerloch. 17. října se rozhodne, kdo školu povede příští čtyři roky. Jediným známým kandidátem je Tomáš Richter. Protikandidátem by mohl být současný proděkan Jan Kuklík.

„Kdybych byl rektorem a podíval se na vědecké výsledky své právnické fakulty, dělal bych si vážnou starost, jestli chci mít tuto fakultu na své univerzitě. Protože tohle je reputační riziko už teď,“ tvrdí.

Přednášky místo brigád

Richter by jako děkan také motivoval studenty, aby spíš než na praxích do advokátních kanceláří trávili více času ve škole.

„Představte si, jak probíhá přijímání absolventů na prvním trhu v Londýně nebo v New Yorku. Kdyby tam kdokoliv přišel s tím, že místo studia na Harvardu nebo Oxfordu chodil na brigády, tak by se na něj dívali jako na blázna a ptali by se ho, proč na pohovor vůbec přišel,“ podotýká Richter. „Problém je v tom, že

KANDIDÁT NA DĚKANA Tomáš Richter (1971) studoval práva na pražské i na brněnské právnické fakultě. V současnosti pracuje v advokátní kanceláři Clifford Chance a specializuje se na obchodní právo. Kromě toho působí také na Radboud University Nijmegen v Nizozemsku a vyučuje právo obchodních korporací na Institutu ekonomických studií Fakulty sociálních věd UK. FOTO: HN – LUKÁŠ BÍBA

na rozdíl od Harvardu nebo Oxfordu v Praze chozením do školy použitelné právní vzdělání nezískáte a uchazeči o práci se snaží nasbírat zkušenosti alespoň praxí,“ tvrdí.

Studenty i firmy by podle Richtera k upuštění od praxí motivovalo přesvědčení, že škola poskytuje právní vzdělání, které má přidanou hodnotou a které je k získání dobré práce nezbytné.

Studenti by si podle něj z právnické fakulty měli odnést tři věci.

V první řadě schopnost kriticky přemýšlet, jak funguje právo ve společnosti. Dále pak znalost „řemeslné“ práce, jako je vyhledávání pramenů, jejich analýza a zpracování. A až na třetím místě znalost konkrétních právních pravidel. „Podle toho, co od studentů slyším, je ale současný styl výuky příliš zaměřen na to třetí. Přitom právě konkrétní znalost právních pravidel je nejnáchylnější k zastarávání,“ popisuje Richter.

„To, co se studenti práva naučí při brigádách v advokátních kancelářích, by se – ironicky řečeno – poměrně rychle naučil i průměrně cvičený orangutan. To, co se nenaučí už nikdy, je vzdělání, kontext oboru, základy, které jim celý život umožňují dělat predikce toho, jak se lidé asi budou chovat, jak se asi bude vyvíjet společnost, co se asi dá očekávat, že se stane na dalším kroku daného případu či transakce,“ dodává.

Briefing

EVROPSKÉ DOTACE

Dva kraje včera odsouhlasily zaplacení pokuty za chyby při čerpání evropských peněz. Ústečtí krajští zastupitelé schválili zaplacení korekci dotačnímu úřadu ROP Severozápad. Do roku 2020 musí uhradit 598 milionů korun z celkových 1,6 miliardy korun plošných korekcí, které programu vyměřila jako pokutu Evropská komise. Zaplacení pokuty schválili i karlovarští zastupitelé: menší z obou krajů bude splácet 308 milionů korun. Na zaplacení půjčí Karlovarskému a Ústeckému kraji stát. Půjčku mu budou kraje splácet do roku 2020.

DEMOGRAFIE

Obyvatelé velkých měst za posledních 10 let výrazně zestárlí. V krajských metropolích žije mnohem víc seniorů než dětí. Zatímco v celém Česku připadá na stovku chlapců a děvčat 113 lidí nad 65 let, v pěti krajských městech je to přes 140. Pod celorepublikovým průměrem jsou jen dvě krajská města. Podobné je to i s průměrným věkem, který v zemi dosáhl 41,3 roku. Ve třech sídlech krajů překročil už 43 let. Vyplyvá to z demografické ročenky měst, kterou zveřejnil Český statistický úřad. Za rychlejším stárnutím ve velkých městech může být podle odborníků i to, že je mnozí mladší lidé kvůli rodině opouštějí.

MODRAVA PROVOZUJE OBCHOD Větší nabídku zázemí pro turisty a práci pro místní obyvatele získala od letošního léta Modrava. Jedna z nejnavštěvovanějších obcí na Šumavě v červnu koupila budovu penzionu v centrální části a provozuje v něm ubytování a prodejnu základních potravin a rychlé občerstvení. Provoz objektu, jehož kupní cena byla 18 milionů korun, je zatím ekonomicky velmi návratný, řekl starosta Modravy Antonín Schubert. FOTO: ČTK

NÁRODNÍ DIVADLO

Bývalí ředitelé Národního divadla v Praze Jiří Srstka a Ondřej Černý nesouhlasí s výsledky auditu, jenž podle současného ředitele ND Jana Buriana ukazuje, že se při odměňování zaměstnanců porušoval zákoník práce. Podle zprávy se v divadle, jehož roční rozpočet činí přibližně miliardu korun, například obcházelá mzdová

regulace nebo se porušovaly povinnosti při placení daní a zdravotního a sociálního pojištění.

BÝVALÝ PREZIDENT

Expresident Václav Klaus návrat do politiky nechystá, uvedl jeho dlouholetý spolupracovník Ladislav Jakl. Na politické scéně není v současnosti subjekt, který by mu za to stál, napsal Jakl. O možném návratu Klau-

se se v poslední době spekuluje. Jakl současně naznačil, že Klaus neplánuje zakládat novou stranu.

IHNED.cz

AKTUÁLNÍ ZPRÁVY, VIDEO A FOTOGALERIE NAJDETE NA zpravy.ihned.cz

iN.

Tipy pro váš volný čas + TV program

TÉMA
Prodlužte si léto

VÝLET
Libavá

NA CESTÁCH
Grónsko

NA TAHU
Šachový modrý Mauricius

Čtěte již zítra
v Hospodářských novinách a ve svém iPadu